

פרויקט השקל דיגיטלי – פורום "משתמשי הקצה"

מפגש מספר 1

14.6.2023

- ❑ **פתיחה** - אנדרו אביר, המשנה לנגיד
- ❑ **רקע, מטרות הפורום ושיטה** – יואב סופר, מנהל הפרוייקט
- ❑ **סטטוס פרויקט השקל הדיגיטלי** - יואב סופר
- ❑ **עקרונות להבטחת "מכובדות" ואפקט רשת של השקל הדיגיטלי** – אורי חיימוביץ, פרויקט השקל הדיגיטלי
- ❑ **סיכום וצעדים להמשך** – יואב סופר

□ עם התקדמות תהליך האיפיון בפרוייקט השקל הדיגיטלי, עלה הצורך להגביר את תהליך ההיוועצות עם מחזיקי עניין שונים. תהליכי היוועצות דומים מתקיימים גם במדינות אחרות.

□ בשלב ראשון יוקמו שלושה פורומים:

□ פורום גורמי ממשל ורגולציה

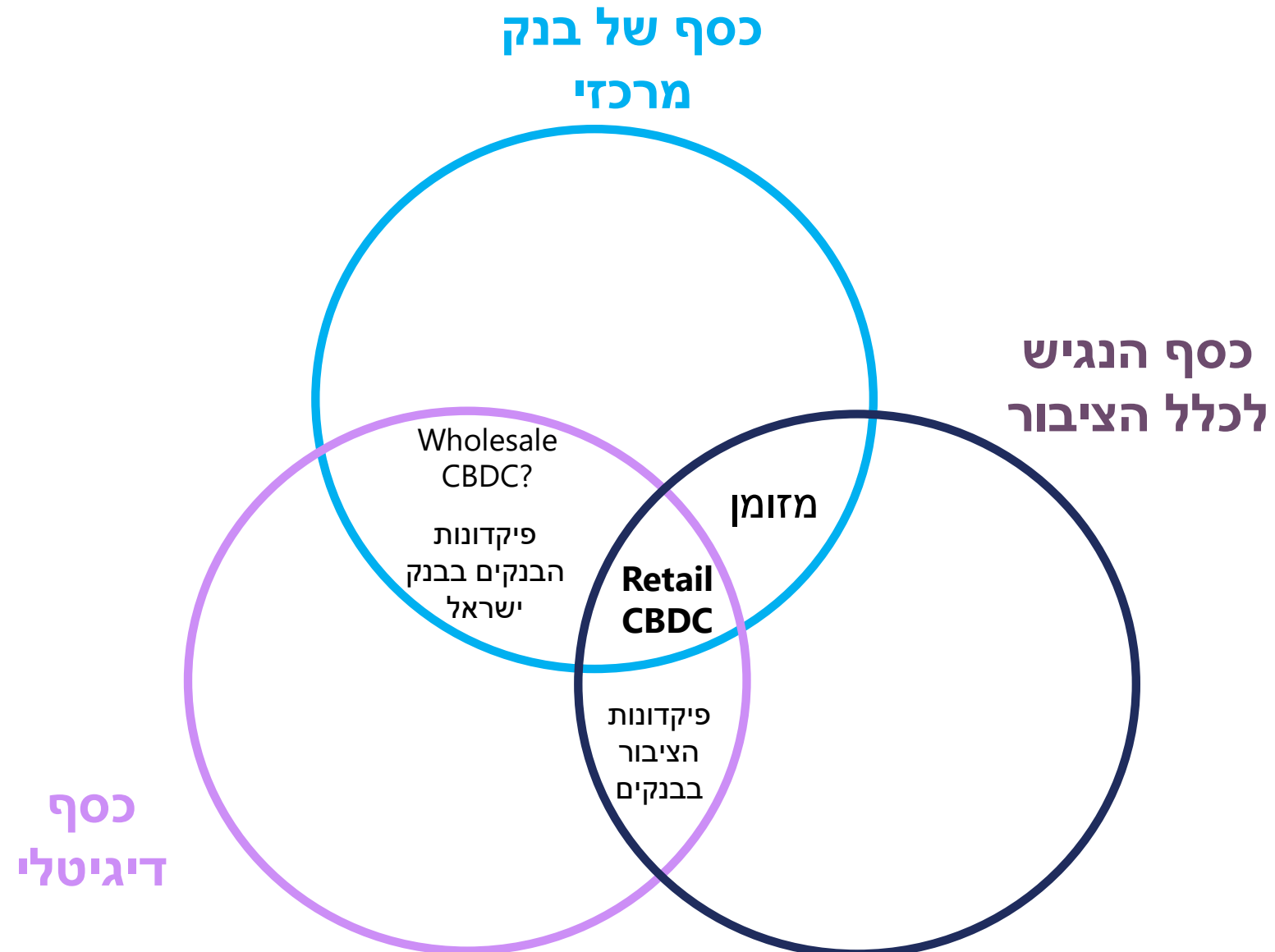
□ פורום המערכת הפיננסית

□ פורום משתמשי הקצה

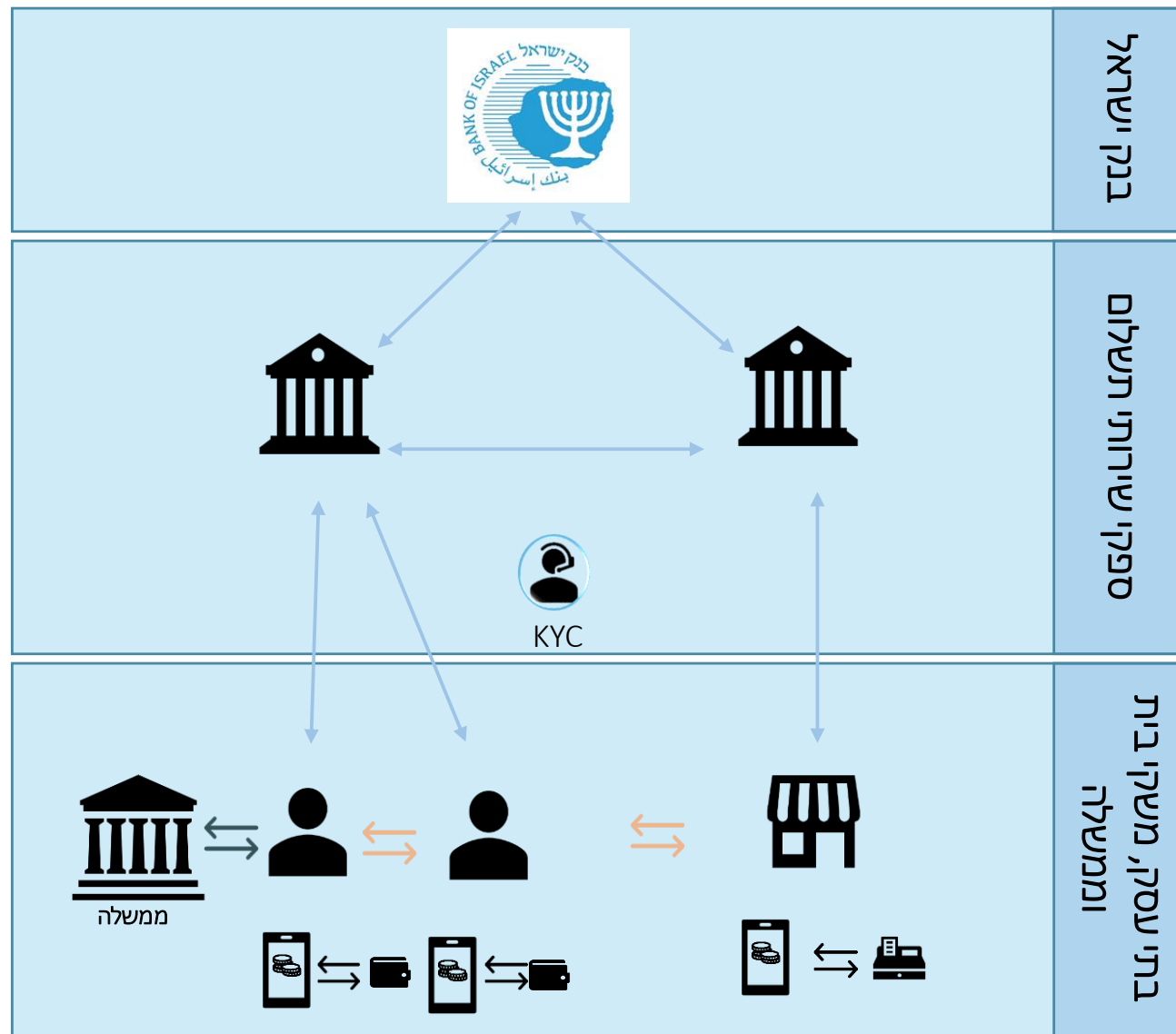
- עדכון שוטף של מחזיקי העניין אודות התקדמות תכנית הפעולה להנפקה אפשרית של השקל הדיגיטלי, וקבלת משוב לאורך תהליך האיפיון.
- קבלת התייחסויות מהשוק לגבי המאפיינים הנדרשים לשקל הדיגיטלי על מנת להבטיח יעילות, חוויית משתמש, ויישומיות אופטימלית.

- ❑ העלאת נושא לדיון (לאחר מחקר מקדים) על ידי בנק ישראל, ובהמשך ייתכן שגם על ידי משתתפים אחרים, הצגת הנושא ודיון בפורום.
- ❑ המפגש יתקיים בתדירות רבעונית. התדירות תוגבר ככל שיהיה צורך.
- ❑ הדיונים יוקלטו מטעמי נוחות לצורך כתיבת סיכום קצר, שיכלול:
 - ❑ עיקרי הנושאים שנדונו.
 - ❑ רשימת נושאים/סוגיות להמשך טיפול.
 - ❑ סיכומי הדיון יפורסמו באתר האינטרנט של בנק ישראל.

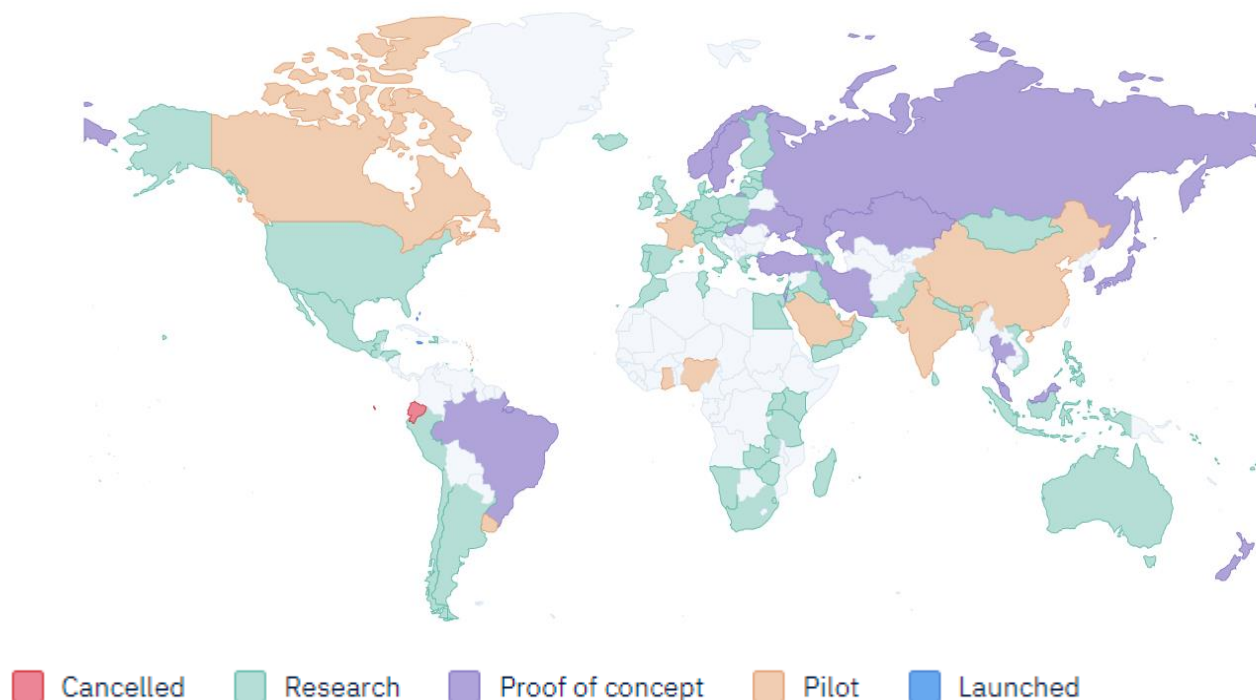
על מה בעצם אנחנו מדברים?

Two-Tier CBDC

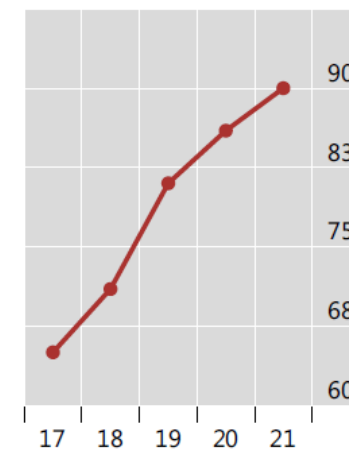

ההתקדמות בעולם

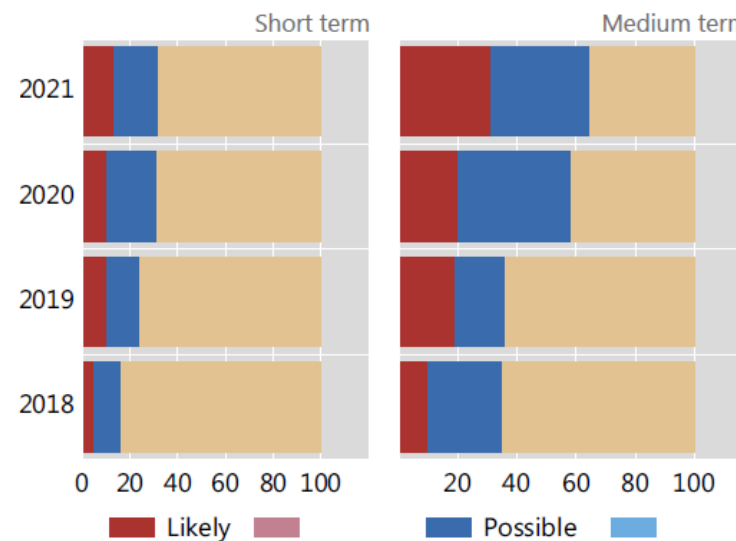
<https://cbdctracker.org>

Engagement in CBDC work

:BIS
התקדמות
בעבודת הבנקים
המרכזיים בנושא
CBDC

Retail

הסבירות שבנקים
מרכזיים ינפיקו מטבע
דיגיטלי קמעונאי בטווח
הקצר או הבינוני

ההתקדמות בעולם

- מדינות שהנפיקו CBDC: איי הבהמה, ג'מייקה, ניגריה.
- פיילוטרים בשלב מתקדם: סין, האיחוד המוניטרי של הקאריביים.
- ECB: סיום שלב המחקר באוקטובר 2023, סיום שלב "ריאליזציה" באוקטובר 2026, פרסום תזכיר חקיקה צפוי בחודשים הקרובים.
- בריטניה: בפברואר פורסם מסמך היועצות עם הציבור וממנו עולה כי הבנק המרכזי ומשרד האוצר סבורים כי ישנה הצדקה להתקדמות לשלב הבא במוכנות להנפקת פאונד דיגיטלי. החלטה "באמצע העשור" תתקבל לגבי הנפקה "בחצי השני של העשור".
- שבדיה: "חקירה" פרלמנטרית שהסתיימה המרץ לא מצאה צורך מיידי בהנפקת e-krona, ביקשה מהבנק המרכזי לחזור עם המלצה ב-2024.
- ארה"ב: מחקר טכנולוגי וכלכלי נרחב תוך שיח מקצועי ופוליטי ער, אין כיוון ברור.
- מדינות מפותחות שהצהירו שאין ראות הצדקה בשלב הזה: אוסטרליה, דנמרק, סינגפור.

Atlantic Council CBDC Tracker <https://www.atlanticcouncil.org/cbdctracker/>

BIS Innovation Hub <https://www.bis.org/about/bisih/topics/cbdc.htm>

Kiffmeister Chronicles <https://kiffmeister.com>

פרוייקט השקל הדיגיטלי על ציר הזמן

- **2017** - הוקם לראשונה צוות בבנק ישראל שנדרש לשאלת ההנפקה של שקל דיגיטלי;
באוקטובר 2018 - מסקנת הצוות הייתה שכרגע לא קיים צורך אך יש להמשיך ולנטר את הנושא;
- **אוקטובר 2020** - הצוות פנה אל הנגיד והמליץ לחדש את הבחינה בין היתר על רקע ההתפתחויות בנושא בעולם;
- **נובמבר 2020** - הוקם פרויקט השקל הדיגיטלי בלשכת המשנה לנגיד. מונתה ועדת היגוי בראשות המשנה לנגיד ונציגות של חברי הנהלה בכירים בבנק, מונה מנהל לפרויקט, הוקמו צוותי עבודה ייעודיים. פרויקט השקל הדיגיטלי מוגדר כ"תכנית פעולה".
- **דצמבר 2024**: יעד שהציבה ועדת ההיגוי להשלמת מסמך האיפיון, שעל בסיסו ניתן יהיה לבנות תכנית ישום ולקבל החלטה.

תהליך האיפיון

משימות להמשך:

ארכיטקטורה לוגית

מיידיות התשלום

דרישות איסור הלבנת הון

המרה בין שק"ד לסוגי כסף אחרים

אבטחת מידע

הכלה ושירות על ידי המתווכים

ביצועי המערכת

מגבלות על החזקת שק"ד

הגנה צרכנית

תשלומים חוצי גבולות

פרוגרמביליות

משימות שבוצעו:

עקרונות ליצירות מכובדות

מבנה העלויות ביצירת עסקה

משימות לקראת סיום:

פרטיות

עקרונות ראשוניים לניהול המערכת

משימות בתהליך:

הגדרת בסיס המשתמשים

אמצעי גישה ותשלום

תרחישים להחלטה על הנפקה של השקל דיגיטלי

המסמך דן בתנאים אשר יאפשרו או יתמכו בהחלטה להנפיק בעת כלשהי מטבע דיגיטלי של בנק ישראל, ומצביע על מספר משתנים אשר יכולים להשפיע על המלצת ועדת ההיגוי:

- **הנפקת CBDC על ידי מדינות אחרות**
- **ירידה בשימוש הלגיטימי ובמכובדות של מזומן בעסקאות בישראל**
- **חדירה משמעותית של מטבע יציב או אמצעי תשלום פרטי אחר כאמצעי תשלום בשימוש נרחב**
- **מידת התחרות במערך התשלומים המקומי**
- **התפתחויות טכנולוגיות במערך התשלומים**

פרוייקטים טכנולוגיים בשת"פ בינלאומי

Project Sela

Cybersecure, financially exposure-less CBDC

HONG KONG MONETARY AUTHORITY
香港金融管理局

Project Icebreaker

Breaking new paths in cross-border retail CBDC payments

March 2023

Bank of Israel

NORGES BANK

Sveriges Riksbank

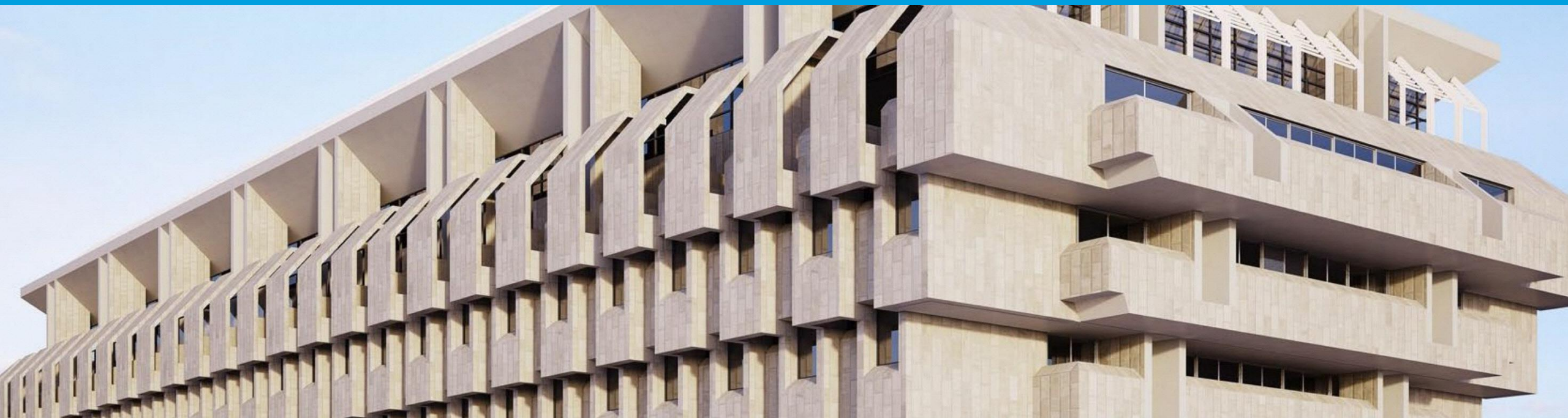
כחלק מההיערכות, ערכה המחלקה המשפטית של בנק ישראל סקירה ראשונית של צעדי חקיקה שיידרשו במסגרת הנפקה של קל דיגיטלי. היבטים משפטיים של הנפקת שק"ד צריכים להתייחס ל- 3 תחומים עיקריים:

1. **הבסיס החוקי להנפקה של שק"ד על ידי בנק ישראל.**
2. **המשמעויות המשפטיות של מאפיינים שונים של השק"ד.**
3. **אופן ההחלה של החקיקה הקיימת על הנפקת שק"ד.**

בשלב זה אין כוונה להניע תהליך חקיקה

תוצרי הפרוייקט שפורסמו לציבור

תודה!

